

**Växjö
kommun**

Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling för förskolorna på söder: Saga, Biskopshagen och Regnbågen

Läsåret 2023-2024

Utbildningsförvaltningen Växjö Kommun

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning och Dokumentinformation.....	2
Inledning	3
Likabehandlingsplan – definition	4
Förskolans främjande arbete	5
Förskolans förebyggande arbete	9
Förskolans arbete med aktiva åtgärder.....	10
Uppföljning av föregående års likabehandlingsplan.....	11
Anmälningsrutiner.....	13

Bilagor

Bilaga A: Rutin för anmälan, utredning, vidtagande av åtgärder och uppföljning av kränkande behandling.

Bilaga B: Kommunens värdegrund

Bilaga C: Begreps förtydligande och Diskrimineringsgrunder

Bilaga D: Lagar och rättsförordning

Dokumenttyp Enhetsspecifikt styrdokument	Fastställd 2023-08-14 av rektor Agneta Iburg och biträdande rektor Åsa Roos	Senast ändrad Förskolorna på söder 2023-08-14
Dokumentinformation Varje enhet ska årligen upprätta dokumentation som klargör vilka riktlinjer och rutiner som verksamheten har för att förhindra diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier, samt följa upp och utvärdera dessa. Varje enhet ska även upprätta en plan med en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga eller förhindra kränkande behandling, och vilka åtgärder som avses genomföras under det kommande året; föregående års genomförande av de planerade åtgärder ska redogöras för. Likabehandlingsplanen möter de krav som ställs på utbildningsanordnaren i diskrimineringslagen och skollagen.		

Inledning

Förskolorna på söder består av tre förskolor, Biskopshagen, Regnbågen och Saga. Förskolorna har tillsammans ca 290 barn i åldrarna 1–6 år.

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Respekten för alla människors lika värde är ett fundament i de mänskliga rättigheterna och ska främjas i förskolan.

Denna plan mot kränkande behandling gäller för utbildningen vid förskolorna på söder. På våra förskolor ska inga barn eller vuxna bli diskriminerade, trakasserade eller utsatta för kränkande behandling. Vi vill skapa en förskola där alla barn och vuxna har en god arbetsmiljö. Alla ska känna sig trygga och må bra, vilket är en förutsättning för lärande och utveckling.

Som stöd för arbetet med likabehandling, och mot diskriminering och kränkningar, ska verksamheten utarbeta en plan. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förbyggande och åtgärdande arbetet och är det systematiska kvalitetsarbetet inom området. Planen ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan. I planen ska det finnas mål för de främjande och förebyggande insatserna vi gör för att motverka kränkande behandling.

Syfte

Syftet med planen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Förskolornas vision

Förskolan ska vara en plats där glädje och lärande går hand i hand, där varje barn känner sig sedd och bekräftad, där undervisningen är anpassade efter varje enskilt barn och där barnen är medforskare i sin egen lärandeprocess.

Barnen är stora små människor.

Vår verksamhetsidé

- **Barnet ska alltid stå i centrum** för verksamheten och ska få möjlighet att utveckla sin fulla potential, oavsett bakgrund eller förutsättningar. Förskolan ska ha en inkluderande och respektfull miljö där varje barn känner sig sedd och hörd. **Barnen är stora små människor**
- **Undervisningen i förskolan** ska bygga på barnens intresse och behov, och vara anpassad efter deras individuella utveckling. Genom lekfulla och utforskande aktiviteter ska barnen få möjlighet att utveckla sin kunskap, självständighet och kreativitet. Ett projekterande arbetssätt innebär att

barnen ska få vara delaktiga och medskapande i sin egen lärandeprocess, genom att få ställa frågor, ta egna initiativ och vara med och planera och genomföra olika aktiviteter. **Barnen är stora små människor**

- **Närvarande pedagoger** är beredda att utmana och stimulera barnens utveckling genom att ställa frågor och erbjuda nya perspektiv. De ser till att stödja barnens intresse och förmågor, samtidigt som det ger dem utmaningar som hjälper dem att utvecklas, växa och lära för livet. **Barnen är stora som människor**

Likabehandlingsplan

Likabehandlingsplanen utgör dels den plan mot kränkande behandling som krävs i skollagen, dels den dokumentation av aktiva åtgärder mot diskriminering som krävs i diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker ett barns värdighet. En plan mot kränkande behandling ska finnas för varje enhet och rektor ansvarar för att så sker. Som en del av detta ska förskolorna på söder göra en kartläggning av våra verksamheter och utifrån denna dra slutsatser om vilka risker som finns för kränkningar och hur vi ska arbeta för att förebygga dessa.

Diskriminering är att någon missgynnas eller kränks mot bakgrund av en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Dokumentation av aktiva åtgärder mot diskriminering ska finnas för varje enhet. Som en del av detta ska förskolorna på söder göra en undersökning och analys av verksamheten, utifrån respektive diskrimineringsgrund, och utifrån dem dragit slutsatser om vilka risker för diskriminering och hinder mot likabehandling som finns, samt hur vi ska arbeta för att förebygga dessa och främja likabehandling.

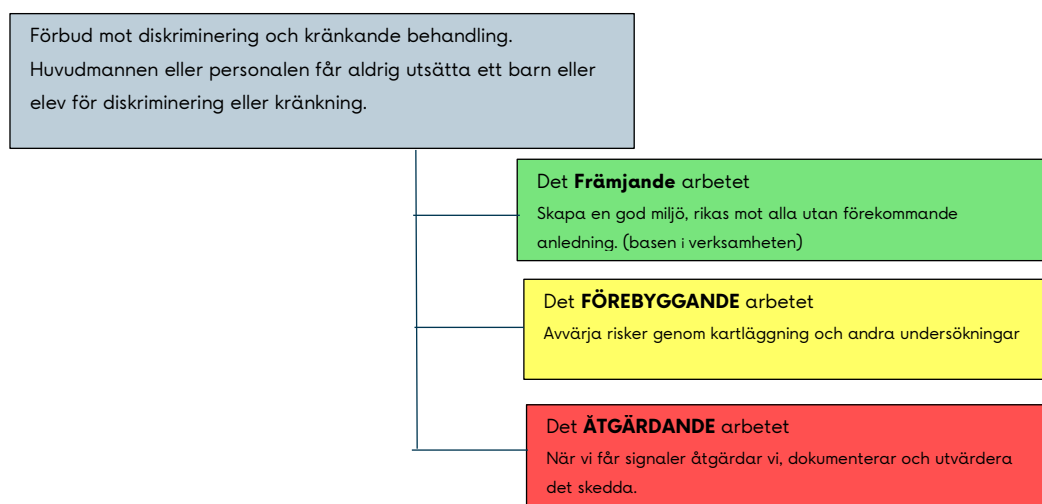
I planen finns utbildningsförvaltningens rutin för anmälan av kränkande behandling med som bilaga. Rutinen anger hur personal och rektor ska agera, både om personal kränker, diskriminerar eller trakasserar barn och om barn kränker eller trakasserar varandra.

Delaktighet i arbetet med likabehandlingsplanen

Barnen på förskolorna kommer att medverka i kartläggningen. Barnen blir delaktiga exempelvis genom trygghetsvandring, observationer och intervjuer. Barnen tankar och funderingar tas tillvara genom samtal och diskussioner.

Vårdnadshavarna på våra förskolor kommer att medverka genom att få möjlighet att ta del av likabehandlingsplanen samt få information om vår arbetsgång vid upplevelser att deras barn utsatts för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier.

Pedagogerna i BHT samt rektor och bitr. rektor kommer att medverka i arbetet med att ta fram likabehandlingsplanen. När likabehandlingsplanen är färdigställd kommer planen att implementeras på APT.

Förskolans främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i utbildningen och behöver inte utgå från ett identifierat problem (till skillnad från de aktiva åtgärderna som utgår från när kränkande behandling förekommer). De syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en förskola där alla barn känner sig trygga och utvecklas. Arbetet ska vara en naturlig del i vardagen med aktivt främjande insatser. Effekterna av dessa synliggörs genom vårt SKA-arbete (systematiska kvalitetsarbete).

- Skapa en gemensam och förankrad vision
- Skapar goda möten vid introduktion och att alla barn, vårdnadshavare och personal blir väl bemötta varje dag.
- Använder rutiner som verktyg för barnens igenkännande och trygghet.
- Närvarande, engagerade och medforskande pedagoger.

- Är goda förebilder i konflikter och att uppmuntra alla att vara goda kamrater. Detta genom att vi arbetar med gemensamma kompisord för att ge barnen verktyg för socialt samspel.
- Reflektera tillsammans med barnen hur vi vill vara mot varandra, både i ord och handling.
- Tar vara på allas möjligheter och starka sidor. Att alla barn får möjlighet att bli sitt bästa jag.
- Göra medvetna val av litteratur som främjar och förebygger inom ämnesområdet.
- Främjar likheter genom att bemöta alla barn, vårdnadshavare, personal lika ang. information om verksamheten oavsett kön, ålder, sexuell läggning, funktionsnedsättning, socioekonomisk bakgrund, yrkestitel och religion.
- Under utvecklingssamtalen berätta om värdegrundsfrågor och tydliggöra hur förskolan arbetar med dessa frågor.
- Har återkommande diskussioner om främjande arbete för likabehandling och hur vi ska förebygga diskriminering och kränkande behandling vid våra arbetsplatsträffar.
- Informera om likabehandlingsplanen och arbetet för nya medarbetare samt vårdnadshavare.
- Att i barngruppen kontinuerligt diskutera hur vi lämpligast bemöter varandra och andra i vår närhet.
- Vi uppmärksammar vissa dagar/veckor för att belysa barns olikheter, tex Rocka sockorna, Pride, Tusen lyktor.

BHT och Barnets bästa galler

Vi har ett BHT (barnhälsoteam) där vi träffas ca 1 gång i månaden. På dessa möten ingår specialpedagog minst 2 ggr/termin, rektor/biträdande rektor och en pedagog från varje avdelning. På dessa möten kan vi diskutera olika dilemman samt hur vi kan tänka nytt i hur vi kan stödja barnen i frågor som rör demokrati och solidaritet. Detta team arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande.

Vi har påbörjat en implementering av Barnets bästa galler och alla pedagoger ska nu börja arbeta efter Kronobarnsmodellen. Vi utgår från Barnets bästa hjul och de fem viktiga frågorna:

- Vad är det som hindrar det här barnet från att må bra?
- Har jag all information jag behöver för att hjälpa det här barnet?
- Vad kan jag göra nu för att hjälpa det här barnet?
- Vad kan min verksamhet göra för att hjälpa det här barnet? Vilken ytterligare hjälp kan behövas från andra?

Tydliggörande pedagogik

Vi arbetar med att skapa trygga och tillgängliga lär- och undervisningsmiljöer genom en tydliggörande pedagogik. Vi arbetar med att utveckla våra kunskaper i:

- Bildstöd
- TAKK
- Att se lärmiljön inne och ute som den tredje pedagogen
- Att observera, introducera, utvärdera och förändra miljön efter behov
- Implementering av kompisorden: upptagen, stopp, snälla händer, låna, byta, titta, vänta, hjälpa, trösta

Samsyn

Genom diskussioner på APT där all personal medverkar tar vi fram skriftliga dokument kring allt från rutinsituationer till bemötande. Detta för att skapa en förskola där alla barn blir likvärdigt bemötta.

Barnhälsoteam och Barnombudsman

Vi har ett barnhälsoteam på varje förskola med en representant från varje avdelning. BHT har i uppdrag att införskaffa och vidareförmedla fördjupad kunskap kring Barn i behov av särskilt stöd, dilemmafrågor och orosanmälan. BHT's uppdrag finns beskrivet i vår Barnhälsoplan. BHT har detta läsår också ett extra ansvar för vår likabehandlingsplan, ta fram arbetsmaterial och diskussionsunderlag för våra APT. I våra BHT finns också en utnämnd Barnombudsman. BO har i uppdrag att vara en extra röst för barnen och se till att de har möjlighet att få uttrycka sina tankar och skapa förutsättningar för inflytande och delaktighet. BO har också i uppdrag att se till att de beslut som fattas på husmöten och APT görs utifrån Barnets bäst

Observationer och trygghetsvandringar:

Trygghetsvandringar kommer att genomföras under höstterminen. Där barnet ännu inte har talspråk gör vi observationer. Trygghetsvandring innebär att ett barn och en pedagog i taget går runt i våra miljöer och samtalar kring följande:

- Hur känner du dig när du är i det här rummet? Varför? (Smileys som bildstöd.)
- Vad brukar du leka med här inne?
- Vem/vilka brukar du leka med här inne?
- Finns det något du skulle vilja var annorlunda i det här rummet?

Uppföljning

Utifrån trygghetsvandringarna kommer vi att sammanställa:

- sociogram för att bli uppmärksammade på om det finns barn i gruppen som har hamnat utanför.
- Miljödokument för att se vilka material vi ev saknar/behöver tillföra, samt om vi behöver göra miljöerna tydligare
- En plan för hur vi kan låta barnens inflytande och delaktighet få större utrymme

Utvärdering

Kontinuerlig uppföljning sker i arbetslagen vid planering och APT möten.

Helårsutvärdering sker i juni månad och revidering av planen sker under september månad.

Förskolornas förebyggande arbete

- Vi möter alla barn med respekt
- Barnens tankar och funderingar tas tillvara på i vardagen genom samtal och diskussioner.
- Tillsammans med barnen problematiseras olika etiska dilemman och livsfrågor.
- Stimulerar barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra
- Vi pratar inte över barnens "huvud". Varken med ord, viskningar, miner eller annat språk.
- Vi agerar direkt om något barn blir kränkt eller utsatt på något annat sätt.
- Vi är närvarande och inlyssnande för att ta vara på barnens tankar kring etik, moral och solidaritet.

Introduktioner och övergångar

På alla avdelningar har vi en Introduceringsperiod. Då lägger vi stor vikt vid att lära känna barn och vårdnadshavare, bygga upp förtroendefulla relationer samt involvera dem i de pedagogiska projekten som pågår på förskolan.

Vi lär känna varandra genom utforskande, lek, gruppstärkande aktiviteter och samarbetsövningar och på så vis bli trygga med varandra. Detta arbetssätt bidrar till att alla barn får möjlighet att känna tillhörighet i gruppen.

Alla avdelningar arbetar med hur man är mot varandra på olika sätt.

Vi erbjuder alla vårdnadshavare ett introduktionssamtal där vi samtalar kring de olika tårtbitarna i barnets bästa hjul.

Vid förflyttning från yngrebarnsavdelning till äldre barns avdelning påbörjas ett introduktionsarbete redan under våren.

Under vårterminen arbetar vi med de äldsta barnen med förberedelser inför förskoleklassen för att övergången ska kännas trygg.

Förskolans arbete med aktiva åtgärder

Undersöka risker och hinder

Varje förskola undersöker risker och hinder genom kartläggning av bl.a. trygghetsvandringar, observationer, dokumentationer, barnintervjuer samt utvecklingssamtal.

Analyser sker bland annat genom personalens reflektionstillfällen minst 1 ggr/mån, samtal i barngruppen och BHT.

Genomföra åtgärder

Varje avdelning genomför åtgärder som är förebyggande och främjande utifrån vad undersökningen och analysen visar. Vi utgår från barnets bästa.

Följa upp och utvärdering

Kontinuerlig uppföljning vid reflektionstillfällena, BHT samt en grundligare uppföljning när likabehandlingsplanen revideras.

Uppföljning av föregående års likabehandlingsplan

Kartläggning och analys

I vår kartläggning så visar pedagogerna att de arbetar aktivt med främjande och förebyggande aktiviteter på avdelningarna. Under hösten gjordes trygghetsvandringar och observationer för att upptäcka vad som behövdes åtgärdas och förbättras. Det har handlat om att hitta nya strukturer, förändringar i organisationen eller i miljöer. Vid behov har specialpedagog handlett pedagoger för att hjälpa dem att komma vidare i sina funderingar.Handledning sker alltid anonymt utan att röja enskilt barns identitet. I BHT har pedagogerna haft ett kollegialt lärande som mynnat ut i goda tankar och idéer som har gynnat klimatet bland barnen ute på avdelningarna.

Har man upptäckt att någon inte trivs, känner oro eller rädsla har man arbetat tillsammans med gruppen, ändrat rutiner, miljö eller i hur man organiserar sig på förskolan. En viktig del i likabehandlingsarbetet är det främjande arbetet, där pedagogerna arbetar "hundraspråkligt" dvs att barnen får erfara demokrati, solidaritet samt allas lika värde genom många olika uttrycksätt exv. genom drama, bild, skapande, lek, litteratur m.m.

Plan och åtgärder

Förskolorna på söder ska utifrån kartläggningen och analysen bestämma vilka målsättningar man ska fokusera på i sitt utvecklingsarbete mot Kränkande behandling och mot Diskriminering och Trakasserier. Vi kommer att göra anmälningar i DF-respons i de fall man anser att kränkningarna har varit medvetna handlingar utifrån barnets ålder och uppfattningsförmåga.

Målsättningar Kränkande behandling:

Målsättning 1: Att alla barn ska få känna sig trygga på förskolan

Målsättning	Att alla barn ska få känna sig trygga på förskolan
Nuläge	Pedagogerna upplever att det sker situationer mellan barnen i form av slag, bitningar, fula ord, spottar på varandra, utesluter kompisar ur leken m.m.
Åtgärder	Viktigt att arbeta med värdegrundsarbetet, våra "kompisord" Byta, låna, upptagen, stopp m.m. Lyfta problemet tillsammans med barnen när det uppstår konflikter. Arbeta effektivt med konflikthantering, impuls kontroll, förskolan är barnens arbetsmiljö och skriva handlingsplan vid behov. Lyfta på APT och studiedagar. Om vi ser att det är medveten handling så ska anmälan göras i DFrespons.
Tidsplan	Alltid
Ansvarig	Alla pedagoger på förskolan

Målsättning 2: Skapa en likvärdig förskola, där alla barn får samma förutsättningar

Målsättning	Att alla barn ska få samma förutsättningar
Nuläge	Pedagogerna upplever att det kan uppstå situationer där alla barn inte blir inkluderade pga enskilda behov/funktionsnedsättning. Vissa barn blir alltid skickade till andra avdelningar för att avlasta tex vid peronalbrist.
Åtgärder	Påminna och färgsätta varandra i arbetslaget varför man gör på ett visst sätt. Se till barnens bästa ur barnperspektiv, Samsyn
Tidsplan	Alltid
Ansvarig	All personal på förskolan

Målsättning 3: Alla barn ska få samma möjlighet oavsett kön.

Målsättning	Alla barn ska få samma möjlighet oavsett kön.
Nuläge	Genom observationer så märker pedagoger att det finns barn som blir ifrågasatta av andra barn pga att man tex vill ha klänning eller att man vill ha flätor i håret.
Åtgärder	Vid situationer där ett barn verbalt blir ifrågasatt över sitt kön eller identitet samtalar vi med barnen kring värdeordsfrågor. Vi använder oss av bla film, böcker eller teater.
Tidsplan	Alltid
Ansvarig	All personal på förskolan

Målsättning Diskriminering och trakasserier:

Förskolorna på söder kommer att analysera uppgifterna i kartläggningen av verksamheten och konstatera om det kan finnas brister/risker relaterade till diskriminering, trakasserier, och repressalier.

Vid kartläggningen kunde vi endast hitta brister ang ålder som diskrimineringsgrund och har satt en målsättning för detta.

Målsättning 1: Se det kompetenta barnet

Målsättning	Att se det kompetenta barnet oavsett ålder
Nuläge	Hur får man bort tänket kring att när barnen är på yngrebarn så är de stora, men när de flyttar upp till äldre barn så blir de små.
Åtgärder	Se barnen som kompetenta och att man ser till deras utveckling och kompetens och inte till ålder. Att vi pedagoger behöver tänka på vårt ordval när vi pratar med barnen.
Tidsplan	Alltid
Ansvarig	All personal på förskolan

Anmälningsrutiner

Vad som händer när någon blivit kränkt eller utsatt för diskriminering?

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev kan antas blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta i DF respons. Anmälan går till huvudman och rektor som är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de anmälda kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

På våra förskolor har som rutin att kontakta vårdnadshavare direkt när dennes barn har kränkts, och informerar om hur enheten hanterar arbetet med anmälan, utredningen, åtgärder och uppföljning.

Att anmäla kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier

Du som vårdnadshavare eller barn/elev behöver inte själva anmäla till huvudmannen, eller rektor/bitr. rektor utan det räcker berätta att du som vårdnadshavare eller ditt barn upplevt sig vara kränkt till vem som helst i personalen som du känner dig bekväm att tala med. Det spelar heller ingen roll hur personalen får informationen till sig- om du föredrar att skriva ett brev eller liknande går det bra.

Du som vårdnadshavare eller barn har möjlighet att få ta del av den dokumentationen som upprättats i samband med utredningen och uppföljning. Det spelar ingen roll vem du pratar med om att få ta del av handlingarna, eftersom alla som arbetar inom utbildningsförvaltningen har ansvar att själva eller med hjälp från en kollega lämna ut handlingarna till dig.

Läs mer om ärendehantering i Bilaga A.

Bilaga A: Rutin för anmälan, utredning, vidtagande av åtgärder och uppföljning av kränkande behandling

1. När en personal får kännedom om att en händelse inträffat där ett barn anses ha upplevt sig kränkt ska personalen anmäla detta i DF respons.

Om händelsen involverar skador eller tillbud ska en anmälan också upprättas i STELLA. STELLA anmärkningarna hanteras separat och ersätter inte anmälan om kränkande behandling.

2. Rektor ska dels inleda en utredning av händelsen i DF respons tillsammans med utsedda utredare. Om händelsen involverar mer än ett barn ska dessa anmälas och utredas separat.
3. Rektor ska skyndsamt utreda händelsen och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra ytterligare kränkande behandling i framtiden. Om utredningen har visat att ingen kränkande behandling har kunnat konstateras ska inte uppföljningen utföras; ärendet avslutas i dessa fall.
4. Rektor ska följa upp oavslutade ärenden inom 1–3 veckor för att utvärdera om åtgärderna har förhindrat nya händelser av kränkande behandling.
5. Rektor ska avsluta ärendet när kränkningarna har upphört.

Bilaga B: Växjö kommuns värdegrund

Växjö kommunkoncern har en gemensam värdegrund. Den utgörs av fyra värderingar som gäller för alla som arbetar i kommunkoncernen. Värderingarna påverkar vårt sätt att vara och hjälper oss att leverera en god kommunal service och vara en attraktiv arbetsplats med en god arbetsmiljö. Det bidrar till ett hållbart arbetsliv. Värderingarna fungerar tillsammans–vi ska leva upp till dem samtidigt. Ingen är viktigare än den andra. Det gäller både i relation till vår omgivning och till varandra som kollegor. Det vill säga att vi har samma förhållningssätt internt som externt.

- Jag möter alla med respekt
- Jag kan jobbet
- Jag gör verksamheten bättre
- Jag skapar en hållbar framtid

Värdegrunden förenar oss alla i kommunkoncernen. I praktiken berättar den för oss vad som är viktigt i vardagen. Det syns och märks den dag vi alla lever efter samma värdegrund. Kommer man utifrån förstår man hur det är här–och det är bra. Det skapar tydlighet och trygghet.

Jag möter alla med respekt

För oss i Växjö kommunkoncern har alla människor ett lika värde med olika behov och förutsättningar. Därför lyssnar vi aktivt för att förstå varandra. Vi ser möjligheten i varje möte. Vår dialog är öppen. Vi hjälps åt att skapa en tydlighet. Vi tar till vara andras kompetens och bejakar olikheter. Vi visar hänsyn till varandras ansvarsområden. Vi bryr oss om varandra. Därför håller vi vad vi lovar. Detta skapar trygghet.

Jag kan jobbet

Vi som arbetar i Växjö kommunkoncern har uppdraget att göra nytta för alla i kommunen. Vi tar reda på vad som förväntas av oss och genomför jobbet på bästa sätt. Vi är nyfikna och söker självständigt ny kunskap. Vi selekterar över vad vi gör och pratar med omgivningen för att ständigt utvecklas i vår roll. Detta gör oss professionella. Vi samarbetar för då blir vi bättre.

Jag gör verksamheten bättre

Vi i Växjö kommunkoncern förbättrar verksamheten med utgångspunkt i behoven hos de vi är till för. För att vi ska bli bättre sätter vi utmanande mål som vi följer upp. Då ökar värdet på vår service över tid. Vi utvecklas och är nyfikna på omvärlden. Vi delar med oss av information och idéer. Så gör vi skillnad.

Jag skapar en hållbar framtid

Vi som arbetar i Växjö kommunkoncern analyserar och agerar för att skapa långsiktiga ekonomiska, sociala och ekologiska effekter–samtidigt. Det vi gör idag spelar roll imorgon. Vi tar ansvar och har modet att genomföra de långsiktiga förändringarna som krävs. Vi är goda förebilder och skapar ett samhälle för alla, samtidigt som vi hushåller med våra resurser.

Bilaga C – Begreppsförtydligande

Diskriminering: Övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering: Innebär att ett barn missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sex diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Innebär att ett barn missgynnas genom tillämning av bestämmelser, kriterier eller handlingssätt som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn enligt de sex diskrimineringsgrunderna

Trakasserier: Uppträdande som kränker barns värdighet och som har samband med de sex diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling: Förskolan ska förebygga och förhindra det som i lagen benämns som kränkande behandling (6 kap Skollagen). Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan också vara mobbing men också enstaka händelser. Utfrysning, knuffar eller rycka i håret räknas också som kränkande behandling.

Kön: Här avses trakasserier som har samband med kön. Könsdiskriminering men och så sexuella trakasserier.

Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat likdanande förhållande.

Funktionshinder: Är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsning av en persons funktionsförmåga.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Ålder: Uppnådd levnadslängd

Sexuell läggning: Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Bilaga D: Lagar och förordningstexter

Lagar och förordningstexter som styr arbetet med likabehandling och förebygga och förbjuda kränkande behandling är:

Skollagen (2010:800)

Kapitel sex syftar till att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. En plan ska varje år skrivas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Förskollärare och annan personal som får kännedom om att barn eller elev anser sig har blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla till rektor som i sin tur är skyldig att anmäla till huvudmannen som skyndsamt ska utreda omständigheterna.

Socialtjänstlagen (2001:453)

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. §2 i socialtjänstlagen vid blotta misstanke att barnet far illa.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagens ändamål är att motverka och förbjuda diskriminering.

Diskrimineringsgrunderna som finns i lagen är religion och annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, kön och ålder.

Barnkonventionen (2018:1197)

Utbildningen ska utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Läroplan för förskolan – Lpfö 18

Förskolans värdegrund och uppdrag:

”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar samt solidaritet mellan människor.

Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering pga. kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättnings, sexuell läggning eller ålder hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas” Lpfö-18, s 5

Våra mål utgår från Normer och värden, Läroplan för förskolan, Lpfö-18

Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som förskolans läroplan anger och bidra till att genomföra förskolans uppdrag.

Mål

Förskolan skall ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- barnen får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde,
- tillämpa ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar,
- aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet, och
- utveckla normer och förhållningsätt för arbetet och samvaron i barngruppen.

Arbetslaget ska

- visa respekt för individen och medverka till att skapa ett demokratiskt klimat, där barnen får möjlighet att känna samhörighet och utveckla ansvar och solidaritet,
- samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,
- medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet,
- stimulera barnens samspel samt hjälpa och stödja dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- uppmärksamma och problematisera etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- uppmärksamma barnen på att människor kan ha olika värderingar som styr deras uppfattningar och handlingar och samtidigt förankra de grundläggandena värdena, och
- samarbeta med vårdnadshavare, samt diskutera regler och förhållningsätt i förskolan med vårdnadshavare, för att främja barnets utveckling till en ansvarskännande människa och samhällsmedlem.

Lpfö-18, s 12–13